

2016

Vera

Berkeveld

2311836

[STUDIEDAG 4]

November Music

Inhoud

Inleiding	3
Artikel “Reizend museum brengt ouderen terug naar vroeger”	4
Artikel “Kunst: het beste middel tegen blikvernaauwing”	5
Presentaties	6
Tjitske Blom	6
Horst Rickels	7
Betoog	8

Inleiding

November Music is een jaarlijks terugkerend internationaal festival op het gebied van actuele muziek dat wordt gehouden op verschillende locaties in 's-Hertogenbosch onder het motto 'muziek van nu door de makers van nu'.

November Music2013

Het vijfdaagse muziekfestival vindt plaats in de maand november en presenteert gecomponeerde muziek, jazz en improvisatie, nieuwe wereldmuziek, geluidsinstallaties, hedendaagse opera, elektronica, muziektheater en genreoverstijgende muziekproducties. De concerten worden onder andere gegeven op de Verkadefabriek, Muziekcentrum De Toonzaal, Stedelijk Museum en museum de Muzerije.

Op 6 november ontvingen we twee sprekers op de Fontys te Tilburg. Daarna gingen we naar Den Bosch om verschillende kunstwerken te bekijken.

Artikel “Reizend museum brengt ouderen terug naar vroeger”

Door: Systke van Aalsum, Trouw, de Verdieping, 10-6-2011

‘Museum voor een dag’ is begonnen als aanvulling op ‘Vrijdag Museum dag’. Een project ontwikkeld door Musea Utrecht en zorgorganisatie AxionContinu. Eens per twee weken worden de bewoners verast met een waar museum aan huis. Deze mensen zijn of nog nooit in een museum geweest of hebben de kracht er niet voor om zelf nog op stap te gaan.

Angela Manders doet de presentatie van de dagen. Ze komt langs met voorwerpen en verhalen uit verschillende musea. Het is soms lastig om deze groep ‘bij de les’ te houden, er komen vaak herinneringen op en mensen zijn slecht horend en praten onrustig hardop door alles heen. Door haar didactische achtergrond weet Manders zich te redden tussen de vooral enthousiaste ouderen. Het publiek is wisselend qua beperkingen en hier past ze zich dan ook op aan. Ze zegt zelf dan ook dat het elke keer als een ontdekkingsstocht voelt. Toch is dit wel het leukste aan wat ik doe, opnieuw aanpassen en kijken naar de mogelijkheden met de groep. Zo mompelt een bewoonster na haar verhaal “Ik weet niet of ik alles onthouden kan hoor, maar het was weer eens wat anders.” Weer iemand anders krijgt een flash back over het stukje zeep wat in een vitrine ligt. “Thuis waren we met zijn dertienen, er ging dus een hoop zeep doorheen!” Manders laat elke keer dingen voelen, ruiken en zien. Ze laat de groepen zich thuis voelen en inleven in de verhalen en de voorwerpen uit het museum.

Het is een prachtig initiatief als je kijkt naar de manier waarop er over nagedacht wordt. Kunst is voor iedereen. Dit is ook wat er in de lezingen naar voren kwam voor mij. Vooral meneer Rickels vertelde over hoe je zoveel mogelijk mensen wilt bereiken. Het is belangrijk dat we dus ook onze ouderen bereiken, dit kan zijn met muziek, film, voorwerpen en verhalen.

Artikel “Kunst: het beste middel tegen blikvernaauwing”

Door: Robbert Dijkgraaf, NRC, 29-8-2015

De wereld is aan het bezuinigen, hoe gaan we hier mee om en wat doe je er aan? De bezuinigingen raken ook de kunst. Er wordt veel van ons verwacht, kunst moet zijn en gaan over het hier en nu, het moet in verbinding staan met het echte leven. “De politiek heeft vele boodschappen voor de kunsten. Het supermarktwagentje is overvol geladen, maar bij het afrekenen aan de kassa zit er weinig in de portemonnee.”

We moeten hier wat mee, maar laat het ook vooral je niet in de weg staan. We hebben begrip en vertrouwen nodig van het publiek om de kunst te laten zijn. Overigens is het natuurlijk wel van belang dat we de kunst nog steeds serieus blijven nemen, we moeten ons goed organiseren. Zo wordt er verwezen naar de wetenschap en de industrialisatie van de 19^e eeuw. Ze bouwden een imposante infrastructuur van universiteiten, laboratoria en academies die het nut en belang van onderzoek beschermen. Bij de kunsten is dit helaas niet het geval er is een fragiele infrastructuur. Dat winkelwagentje van ons slepen we maar wat achter ons aan. We kunnen er zelf veel aan doen om begrepen te worden. Je bent zelf de regisseur, het is in de wetenschap niet vreemd dat je tegelijkertijd de onderzoeker, bestuurder en columnist bent. Het is in de kunstwereld natuurlijk niet mogelijk om en de kunstenaar te zijn en museumdirecteur en criticus maar het is wel handig als je je weet te verplaatsen.

De meest duidelijke boodschap uit het artikel is dan ook omarm je publiek. Wees creatief, niet alleen in kunst, we leven in een snelle wereld en iedereen weet zogenaamd alles, maak ze bewust en laat ze eens achter de oren krabben.

Presentaties

Tjitske Blom

Een jonge dame die onlangs is afgestudeerd aan de opleiding voor geluidskunst. Ze heeft muziek en geluid gestudeerd, ze onderzoekt klank en geluid. Ze heeft een aantal stukken gecreëerd met als thema tikken. Het tikken van een voorwerp of een toon. Het was een zeer moeilijk onderzoek door de simpele vorm die het tikken heeft. Zelf vertelde ze hoe gecompliceerd een simpele tik kan zijn. Zoals haar Beaters, een witte plaat met trommelstokken die in een ritme een compositie lieten horen op de plaat doormiddel van een ruitenwissersysteem.

Ze heeft in samenwerking met dansstudenten van het Fontys een dansvoorstelling ontworpen en uitgevoerd tijdens de Jeroen Bos-dag in Den Bosch. Ze had dit prachtig vormgegeven doormiddel van een drijvende constructie. Het waren blokken in verschillende hoogtes en breedtes, de dansers stonden hier op en voerde een tapdans uit in een gecomponeerd ritme. Het vlot dreef in de grachten van Den Bosch en gaf een sfeer weer die zich in de tijd van Jeroen Bos zou hebben afgespeeld. De grachten en het menselijke leven werden doormiddel van geluid op een hele andere manier weer gegeven. De kostuums stonden symbool voor de moderne tijd van nu, het haastige leven en de hoge werkdruk.

Met haar kunst duikt ze vooral veel in het dagelijks leven. Zo heeft ze ook een werk gemaakt met kleine geprogrammeerd kastjes die de toon van een instrument vormde door het tikken op een voorwerp in het openbaar, een lantaarnpaal of een stoplicht. Hiermee wek je iets op bij de mensen en je hebt overal ander publiek, een andere sfeer, een ander decor en andere geluiden. Het werk gaf een bijna krankzinnig orkest van dagelijkse geluiden.

Horst Rickels

Een klankkunstenaar die zijn zinnen heeft gezet op het bespelen van een orgel. Hij is ooit begonnen als pianobouwer in Duitsland na het afronden van het conservatorium. Ook studeerde hij muziekpedagogiek. Er was nog geen opleiding voor muziekkunstenaar. Wanneer deze opleiding in Nederland wordt opgericht keert hij terug naar Nederland om zich verder te verdiepen. Hij helpt de opleiding starten en geeft hier nog steeds les.

Zelf is hij begonnen aan het ontleden van een orgel dat hij ooit als cadeau kreeg. Hij is hier mee gaan experimenteren en uitproberen. Wat kan het allemaal en wat doet het allemaal? Zonder kracht, luchtkracht, kan het namelijk niks dus bedacht hij verschillende methodes en manieren om dit vorm te geven en voor elkaar te krijgen. Elke orgelpijp heeft zijn eigen toon en door de luchtkracht kun je deze bespelen. Met zijn tweeën heeft hij dat orgel op zijn eigen manier in elkaar gezet. Ze bespeelde hem door op koppen van gootsteenontstoppers te springen en duwen. Hierdoor ontstonden er klanken. Hij speelt er verschillende composities op. Zoals "Mercury for variable air compression".

Hij heeft het orgel geheel ontleed en er dan ook van alles op uitgeprobeerd. Hierdoor krijg ik motivatie om alles altijd te blijven proberen en testen, doorgaan tot een eindresultaat maar ook weten dat je altijd door kan met ontdekken. Tonen en klanken zijn een onderschat iets, na deze lezing ben ik me daar zeer bewust van geworden.

Betoog

De kunstenaars van het werk “De Cocon” zijn een voorbeeld van een samenwerking van verschillende disciplines binnen de kunst. Ze hadden het idee om samen iets te creëren, een kunstwerk te maken met al hun disciplines daarin verwerkt. Dit werd de cocon, een beeldhouwwerk met beeldmateriaal erop geprojecteerd onder begeleiding van muziek. Een prachtig kunstwerk waarin vele kunsten terug kwamen op ieder zijn eigen professionele manier.

Stelling; ‘Er moet meer worden samengewerkt in de cultuursector.’

Tegenwoordig is er veel kennis, mensen leren en weten meer en overal is van alles te doen en te ontdekken. Er wordt nog maar weinig aandacht aan elkaar geschonken. Waarom niet gewoon één ding waar je al je aandacht, tijd en creativiteit in kunt stoppen? En als je dan iets wilt doen wat je niet goed kan of geen kennis van hebt vraag je hulp van iemand anders. Je leert van en met elkaar en bent een bron van ideeën en feedback. De combinatie van partijen geeft nieuwe dynamiek, om de zwakke schakels heen.

Samenwerken vraagt veel inlevingsvermogen en de wil om een project tot zijn recht te doen komen. Je hebt te maken met wederzijdse afhankelijkheid en dus mogelijk tempoverlies. Dit vraagt extra sturing en er is communicatie nodig met werk wat daar bij hoort. Dus dit kost meer tijd tijdens het maken van het kunstwerk.

Ook een nadeel aan dit concept is dat er kans bestaat om eigenheid te verliezen. Wanneer een kunstenaar zich terug trekt om hard te werken aan zijn of haar idee dan heeft het niets wat hem haar kan afleiden. Dit is anders wanneer je met mensen samenwerkt.

Echter het samenwerken en bundelen van talenten levert veel meer kennis op. Iedereen richt zich op zijn of haar kunnen en hierdoor zal het eindproject van beter resultaat zijn dan wanneer je zelf je aandacht op verschillende disciplines moet richten. Door je krachten te bundelen komen er andere inzichten in een kunstwerk of concept. Zo doe je ook weer inspiratie op en ga je soms op een andere manier kijken naar je werk.

Wanneer je je krachten bundelt heb je ook vaak een groter budget door het delen van de kosten. Geld is nu een maal belangrijk in deze tijd en vaak is er ook weinig van. Samen is dit en zorg minder doordat je de kosten kan delen of meer mensen kent die eventueel de kosten kunnen beperken door hulp.

Geconcludeerd kan worden dat er binnen de kunst veel meer samengewerkt kan en moet worden. Dit bespaart kosten, helpt elkaar in het maak proces en levert een beter product af.

Echter moet de kunstenaar wel zelf andere kunstdisciplines inschakelen en van zichzelf weten of hij/zij hiermee kan werken.